

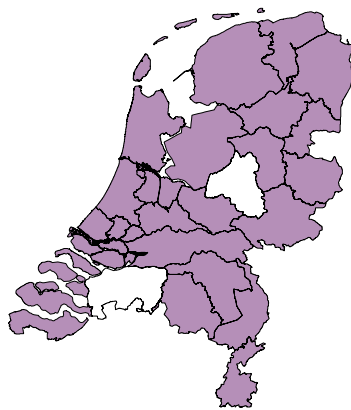
Tabel 2

Tongvaren *Asplenium scolopendrium*

Lage plant met leerachtige, tongvormige bladeren. De wortelstok steekt als een stammetje uit boven het gedeelte van de muur waar het op groeit. Kenmerkend zijn de sporendosjes die twee evenwijdige rijen met strepen vormen aan de onderkant van het blad.

Foto: Floris Brekelmans/
Bureau Waardenburg

- soort niet aanwezig
- soort (recent) aanwezig

2

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	-
Schonen	-
Baggeren	-
Begrazen	-
Snoeien/dunnen	-
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode
Onderhoud verhardingen	-

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode
Verwijderen bovengrond/ graafwerkzaamheden	-
Sloop kunstwerken en gebouwen	Zie gedragscode, aanvullend: Bij herstelwerkzaamheden aan muren altijd advies vragen aan deskundigen. Herstelwerkzaamheden aan muren uitvoeren met kalkmortel. Indien nodig: tijdelijk of definitief verplaatsen van plant inclusief muurdeel, uitsluitend onder begeleiding van een deskundige.
Bouwactiviteiten	Zie gedragscode
Afdammen/dempen/vergraven	-

Groeiplaats
Groeit op oude vochtige muren, waterputten, straatputten, grachtkanten, sluiswanden en basaltglooiingen. Ook op de grond in vochtige, beschutte bossen of bosranden, vooral op steilkanten, greppels, taluds en hellingen.

Leefwijze door het jaar heen
Jaarrond aanwezige varen die 's winters groen blijft. De tongvaren vormt sporen die in juli-augustus rijp zijn en door wind verspreid worden.

Aanbevelingen

- Goede voorlichting aan lokale beheerders.
- Bij herstelwerkzaamheden aan muren altijd advies vragen aan deskundigen om rekening te houden met locatiespecifieke factoren.
- In de meeste gevallen kan het beste in het najaar worden gewerkt. De periode van sporenvorming is niet per definitie de meest kwetsbare periode. Het meest kwetsbaar zijn de planten in de periode waarin risico op uitdroging extra groot is (doorgaans de zomer), of waarin de mogelijkheid bestaat van vorstschade (de winter).

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Tongvaren *Asplenium scolopendrium*

- Herstelwerkzaamheden aan muren uitvoeren met zachte kalkmortel (bijvoorbeeld twee delen zand op 1 deel kalk), bij voorkeur met diepe voegen, die in contact staat met vochtig substraat. Geen waterkerende wand plaatsen, tenzij de vochttoevoer op een andere manier gewaarborgd wordt.
- Indien nodig: tijdelijk of definitief verplaatsen van de plant inclusief muurdeel, uitsluitend onder begeleiding van deskundigen. Ook op tijdelijke opslagplaatsen en tijdens vervoer rekening houden met de groeiplaatscondities.
- Door regelmatig, kleinschalig onderhoud voorkomen dat er op termijn zeer grote ingrepen noodzakelijk zijn.
- Uitbreiding stimuleren door muren in de omgeving van bestaande groeiplaatsen geschikt te maken.
- Bosbeheer (dunning) en waterbeheer op en rond de bosgroeiplaatsen afstemmen op de ecologische vereisten van deze soort wat betreft licht- en vocht. Waterlopen (greppels) in het bos kunnen de luchtvochtigheid vergroten, wat deze varen ten goede komt. Tevens dient verruiging van de groeiplaatsen (met bramen of brandnetel) te worden voorkomen.
- Geschikte standplaatscondities creëren op soortgelijke plekken in de omgeving van de bosgroeiplaatsen, waardoor uitbreiding plaats kan vinden. Naast bovengenoemde standplaatsfactoren is de aanwezigheid van reliëf (greppels) van belang.

Belang waterschapspopulaties	Groot nationaal belang
Verspreiding binnen Nederland	Tamelijk zeldzaam in Nederland maar lijkt zich weer langzaam uit te breiden. Komt in vrijwel alle delen van het land voor. In bossen sporadisch, bijvoorbeeld in Zuid-Limburg, in Flevoland, in Rotterdam en in Drenthe.
Status Rode lijst	-
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	-
FF-wet	Tabel 2
Bronnen	Websites: www.stowa.nl ; www.minlnv.nederlandsesoorten.nl ; www.soortenbank.nl